

Dins d'aquest número miscellani, agrupem a part tres breus i interessants col·laboracions amb un comú denominador: el cos.

La nostra intenció hauria estat oferir un monogràfic a l'entorn d'aquest tema. Tanmateix, el cert és que aquest tipus de tall temàtic comporta certes dificultats tèdriques i fa que al nostre país hagi estat poc pensat i treballat. En realitat, agafar temàtiques tan poc «acadèmiques» sempre és un risc. ¿Serà, el sociòleg, capaç d'efectuar una «ruptura» prou profunda com per a poder reconstruir un objecte «cos» susceptible d'anàlisi sociològica? Potser el suport material d'aquesta nova talla es resisteix encara excessivament per ser esculpit. Tenim prou eines? Tan sovint que ens queixem de no resultar interessants a ningú, i tan difícil que ens és d'escapar de la comoditat dels models, que ja no ens cal reconstruir, però que tampoc no són resultat, sovint, de cap ruptura epistemològica de cap objecte conegut...

Ens hauria agradat oferir un discurs, sobre el cos, interessant, pertinent i, si fes falta, impertinent. Què us en semblaria d'una anàlisi ideològica d'una expressió tan actual com el «dret al propi cos», afirmació d'altra banda no massa allunyada de les d'aquests anuncis de cosmètics que ens diuen «sigues tu mateixa»? I d'una anàlisi aprofundida de les actituds ascètiques que perduren o que es recreen actualment a l'entorn, precisament, del cos? I de les formes d'apropiació —mèdiques o no— del cos dels altres?

Nosaltres havíem pensat en allò de les tècniques d'emmagriment, de l'expressió corporal com a eix fonamental de l'educació als parvularis, de les medicines naturistes, dels règims vegetarians i macrobiòtics, de l'esport i l'autodisciplina, del ball...

Els articles que suara presentem veuen el cos des de l'esport, el cinema i el teatre. Naturalment, els qui ens en parlen no són pròpiament sociòlegs «declarats», i això els ha facilitat la tasca de parlar del cos... Caldria que entre tots hi penséssim. També en podrien haver parlat bé en Fernando Savater, o n'Agustín García Calvo... que tampoc no són sociòlegs. Ai las!

En els països de parla francesa, sobretot, ha estat un tema molt més debatut. Hi han dedicat números monogràfics revistes tan prestigioses com l'«Actes de la recherche en Sciences Sociales», 14 (1977), titulat *Présentation et représentation du corps*, i la revista «Autrement», que directament o indirectament s'hi refereix en els seus números 4 (1975), 9 (1977), 15 (1978), 26 (1980), 28 (1980) i 30 (1981), amb temes com *Guérir pour normaliser*, *Franc tireurs de la médecine*, *Panseurs de secrets et douleurs*, *La santé à bras-le-corps*, etc. Existeixen també revistes com «Corps écrit», dirigida per Béatrice Didier, i la «Quel corps?» «Esprit» hi té dedicats com a mínim els números de maig de 1975, *Éducation physique*, i de febrer de 1982, *Le corps entre illusions et savoirs*. I, encara, l'«Ethnologie française», vol. 6, núm. 3-4 (1976) publicava *Langages et images du corps*, la «Informations sociales», 5 (1977) un *Discours sur le corps*, i la «Nouvelle revue de psychanalyse» 3 (1971), *Lieux du corps*. Finalment —i la llista no és, òbviament, exhaustiva— la «Revue Topique», 9-10 (1972), *Le sens du corps* i «Traverses», 14-15 (1979), *Panoplies du corps*.

Si haguéssim d'esmentar autors, grans autors que han tractat aquesta temàtica, no podríem oblidar R. Sennet, E. Goffman, J. Baudrillard, N. Elias, G. Vigarello o J. M. Brohm, només per citar diversos orígens, tendències i perspectives. Una senzilla recopilació inicial ens proporcionà, només dels darrers anys, més de tres-centes referències bibliogràfiques.

Per què publicar, doncs, una introducció, en certa manera tan «lacrimògena»? Creiem que l'interès dels tres articles que la segueixen justifiquen el seu agrupament i la mateixa introducció, i si tot plegat, a més, servís de suggeriment... potser en el futur podríem publicar el monogràfic que hauríem volgut.